

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

RAPORT

Privind estimarea costurilor acțiunilor și măsurilor
de implementare a Convenției privind obținerea
pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și
alți membri ai familiei, încheiată la Haga la 23
noiembrie 2007

Chișinău, 2024

CUPRINS

INTRODUCERE.....	3
1.1. CONTEXTUL	4
1.2. COSTURILE	5
2.3. CONCLUZII	6
REFERINȚE	8

INTRODUCERE

Aderarea la Convenția privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei, încheiată la Haga, la 23 noiembrie 2007 este dictată de necesitatea de îmbunătățire a condițiilor de protecție a copiilor în situații internaționale. Desigur se dorește de a evita conflictele între sistemele juridice în privința competenței, aplicabilității legilor, recunoașterii și executării măsurilor de protecție a copiilor. Toate acestea pot fi atinse prin cooperare internațională, confirmând faptul că interesul superior al copilului trebuie să fie luat în considerare cu prioritate.

Aderarea la Convenția de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei reprezintă un pas important în crearea unui sistem eficient din punct de vedere al costurilor, accesibilității și simplificării procedurilor pentru obținerea pensiei de întreținere în străinătate. Un rol important în obținerea și executarea hotărârilor în materie de întreținere în străinătate o au funcționarii publici, care asigură gestionarea dosarelor, care primesc și soluționează cererile și care cooperează cu alte state în vederea executării efective a hotărârilor în materie de întreținere și sprijin a copiilor, indiferent de locul de trai al acestuia.

Analiza descrie obiectivele și procedurile generale existente în Republica Moldova referitoare la subiectul Convenției. De asemenea, se expune viziunea referitor la existența costurilor adiționale de implementare.

Se fac unele concluzii și se indic unele măsuri, care trebuie luate în considerare pentru a aplica prevederile Convenției în procesul de implementare.

Această analiză a fost efectuată la solicitarea și cu suportul financiar al Ministerului Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova.

1.1. CONTEXTUL

În Republica Moldova, procesul legat de pensia de întreținere este administrat de instanțele judecătorești¹. **Obligația de întreținere**, prevăzută la articolul 74 din *Codul Familiei* reprezintă îndatorirea legală a unei persoane de a asigura altei persoane (copil, părinte, fostul soț) mijloacele necesare traiului, educării și pregătirii profesionale. Fundamentul obligației de întreținere constă în îndatorirea de sprijin moral și material a persoanei aflate în raporturi de rudenie, de căsătorie și alte raporturi asimilate celor de rudenie. Astfel, această obligație poate fi stabilită prin:

- ✓ încheierea unui contract, precum și
- ✓ pronunțarea unei hotărâri judecătorești.

Contractul privind plata pensiei de întreținere este o convenție benevolă și bilaterală, încheiată între persoana ce datorează întreținerea (debitorul întreținerii) și persoana care are dreptul la întreținere (creditorul întreținerii). În baza contractului privind plata pensiei de întreținere doar persoana care datorează întreținere își asumă obligații, cealaltă parte nu are obligații în baza acestui contract. În contractul de întreținere se indică expres care este mărimea pensiei de întreținere ce urmează a fi achitată, ținând cont de prevederile articolului 75 din *Codul familiei*, astfel încât, aceasta să nu fie mai mică decât mărimea prevăzută în norma indicată.

La încheierea contractului se stabilește **modul de calcul al pensiei** de întreținere:

- a) sub forma unor cote-părți din salariul și/sau din alte venituri ale celui ce datorează întreținerea (1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii);
- b) într-o sumă bănească fixă plătită periodic;
- c) prin transmiterea unor bunuri;
- d) într-un alt mod, stipulat în contract.

Contractul privind plata pensiei de întreținere poate îmbina mai multe moduri de achitare a acesteia. În cazul când nu este posibil de ajuns la un numitor comun între părinți referitor la încheierea unui asemenea contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească. Sunt în drept de a solicita pe cale judecătorească încasarea pensiei de întreținere a copilului următoarele persoane: unul dintre părinți, tutorele copilului, autoritatea tutelară.

¹ [Codul familiei al Republicii Moldova nr. 1316/2000](#), art. 38

Determinarea **modalității de transfer a pensiei** de întreținere de asemenea este un aspect important. Dacă persoana vizată este angajată, angajatorul acestuia este obligat să rețină lunar pensia de întreținere din salariul și/sau din alte venituri ale celui ce o datorează în baza:

- ✓ contractul privind plata pensiei de întreținere, autentificat notarial;
- ✓ titlul executoriu;
- ✓ cererea salariatului ce datorează întreținerea.

Respectiv, **angajatorul este obligat să transmită sau să transfere suma de bani reținută din salariul persoanei care datorează pensia de întreținere** persoanei beneficiare, într-un termen de cel mult trei zile de la data fixată pentru plata salariului și/sau a altor venituri. Angajatorul de asemenea are obligația de a înștiința instanța de judecată, în termen de trei zile, în cazul când persoana ce datorează întreținerea a demisionat sau și-a schimbat locul de muncă și/sau a domiciliului.

Reieșind din prevederile Convenției din 2007, statul care aderă, trebuie să stabilească autoritatea prin intermediul căreia se va face schimbul de informații în procesul de soluționare a cazurilor. **Autoritatea centrală** este autoritatea publică desemnată de un stat contractant să exercite sau să îndeplinească atribuțiile de cooperare administrativă și asistență în temeiul convenției. Atribuțiile respective sunt stabilite în capitolele II și III din convenție.

1.2. COSTURILE

Scopul aderării Republicii Moldova la Convenția de la Haga din 2007 reprezintă obținerea în străinătate a pensiei de întreținere pentru copil de la părintele (părinții) sau de la alte persoane responsabile de acesta, în special atunci când aceste persoane locuiesc în alt stat decât cel în care se află copilul.

Pentru a evalua costurile de aderare, este necesar de a identifica cheltuielile, care pot apărea pe parcursul procesului de aderare, ce includ:

a. Costuri de facilitare a procesului:

1. cheltuieli zilnice de logistică și circuit de documente în procesarea cererilor individuale în materia plăților pensiilor de întreținere;
2. cheltuieli de traducere a dosarelor;
3. alte cheltuieli conexe de prelucrare a dosarelor;

b. Costul asistenței juridice:

1. statul contractant, în baza articolului 14 din Convenție, este obligat să ofere solicitanților acces efectiv la justiție, prin acordarea asistenței juridice, inclusiv la procedurile de executare și la căi de atac, care decurg din cererile de încasare a pensiei de întreținere. Potrivit articolului 15 din Convenție, statul asigură asistență juridică gratuită pentru cererile de pensie de întreținere pentru copil.

Procedurile descrise denotă faptul că cheltuielile prezente nu sunt afectate de cerințele impuse de Convenție. Însă, trebuie avute în vedere condițiile pentru cererile de măsuri specifice, care fac excepție de la dispoziția generală din Convenție și prevede că o autoritate centrală trebuie să suporte propriile costuri în așa cazuri.

La momentul aderării, aceste măsuri vor fi finanțate din bugetele instituțiilor responsabile în limita bugetului aprobat, fără a fi necesare alocări suplimentare.

Aderarea la Convenția de la Haga din 2007 și implementarea acesteia nu impune în mod necesar înființarea de structuri noi sau reorganizarea celor existente, deoarece obiectul Convenției menționate este identic cu obiectul *Convenției de la New York privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate*, la care statul a aderat încă în anul 2006 și care tocmai reglementează obiectul vizat de Convenția de la Haga din 2007. Astfel, statul deja are o experiență și practică în acest domeniu.

Totuși, în cazul modificării procedurilor existente, pot apărea costuri adiționale, care la moment nu pot fi cuantificate deoarece nu se cunosc măsurile ce vor fi întreprinse, în caz de necesitate. Autoritatea centrală poate să impună solicitantului suportarea costurilor asociate unei cereri de măsuri specifice, dacă aceste costuri au un caracter excepțional (articolul 8). Cu toate acestea, trebuie remarcat că respectivele costuri ar putea fi recuperate de la o altă persoană decât solicitantul (de exemplu, un debitor sau un pârât) dacă dreptul intern al statului solicitat permite acest lucru.

2.3. CONCLUZII

Costul implementării Convenției de la Haga din 2007 nu necesită cheltuieli adiționale celor care acum sunt suportate de instituțiile de stat. După cum s-a menționat mai sus cheltuielile de plată a pensiilor este pe seama debitorului (plătitorului pensiilor de

întreținere) și cheltuielile procedurale deja sunt incluse în cheltuielile instituțiilor publice, reieșind din responsabilitățile stabilite în regulamentele de activitate și fișele de post ale angajaților.

Totuși, în cazul în care vor fi efectuate modificări structurale în administrarea publică, pot apărea careva costuri, care deja vor fi subiect al cadrului normativ de creare a noilor reguli procedurale și/sau structuri publice, și nu al aderării la Convenție.

În procesul de gestionare a cererilor formulate în temeiul Convenției de la Haga din 2007 este important de a lua în calcul recomandările generale din Manualul practic pentru persoanele responsabile² și anume că procedurile pun clar accentul pe:

- ✓ simplitate;
- ✓ soluționarea rapidă a cererilor și solicitărilor;
- ✓ utilizarea unor măsuri de executare eficace;
- ✓ menținerea unei comunicări periodice între cele două state implicate în caz.

Aceste obiective pot fi atinse prin punerea în aplicare a Convenției, în urma aplicării căreia copiii și familiile din întreaga lume vor avea un beneficiu real și de durată.

² [Manualul practic pentru responsabili de dosare referitor la Convenția din 2007 privind obținerea pensiei de întreținere pentru copii](#)

REFERINȚE

1. [Codul familiei al Republicii Moldova nr. 1316/2000](#)
2. [Convenția de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei](#)
3. [Manualul practic pentru responsabili de dosare referitor la Convenția din 2007 privind obținerea pensiei de întreținere pentru copii](#)
4. [Pagina oficială a Avocatului Poporului](#)
5. [Pagina oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale](#)